

Ung idag 2025:1

En sammanfattad bild av ungas levnadsvillkor

Vanessa Sevedag, avdelningen för utredning
vanessa.sevedag@mucf.se

Vårt uppdrag

MUCF tar fram och sprider kunskap om ungas levnadsvillkor och civilsamhällets villkor.

Vi fördelar statsbidrag som ger stora och små organisationer möjlighet att bedriva verksamhet.

Vi är också nationellt programkontor för Erasmus+ Ungdom och Europeiska Solidaritetskåren.

Myndigheten finns i Växjö och har cirka 130 medarbetare.

Ung idag-rapporten

- En del av det ungdomspolitiska uppföljningssystemet
 - Följer upp målet om att alla unga ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen
- Årlig rapport i två delar:
 - Sammanfattad bild av ungas levnadsvillkor
 - Fördjupad bild av ett specifikt område (ungas bostadssituation 2025)
- Baseras på indikatorer för ungas levnadsvillkor på ungidag.se:
 - Utbildning
 - Arbete och boende
 - Ekonomisk och social utsatthet
 - Fysisk och psykisk hälsa
 - Inflytande och representation
 - Kultur och fritid

A photograph of a modern classroom or office environment. In the foreground, a young woman with dark hair, wearing a grey turtleneck sweater, is seated at a desk, looking at a laptop screen with a slight smile. She is holding a pen in her left hand. Behind her, a young man with curly hair is also looking at a laptop. Further back, two other students are visible, one wearing glasses and another in a green shirt, both focused on their work. The room is bright, with large windows in the background showing greenery outside. The overall atmosphere is one of collaborative learning and productivity.

Utbildning

84 procent av unga är behöriga till gymnasiet

- Minskning jämfört med läsåret 2022/23
 - Samma andel behöriga nu som före covid-19-pandemin
- Högre andel inrikes födda än utrikes födda var behöriga
- Något högre andel tjejer än killar var behöriga

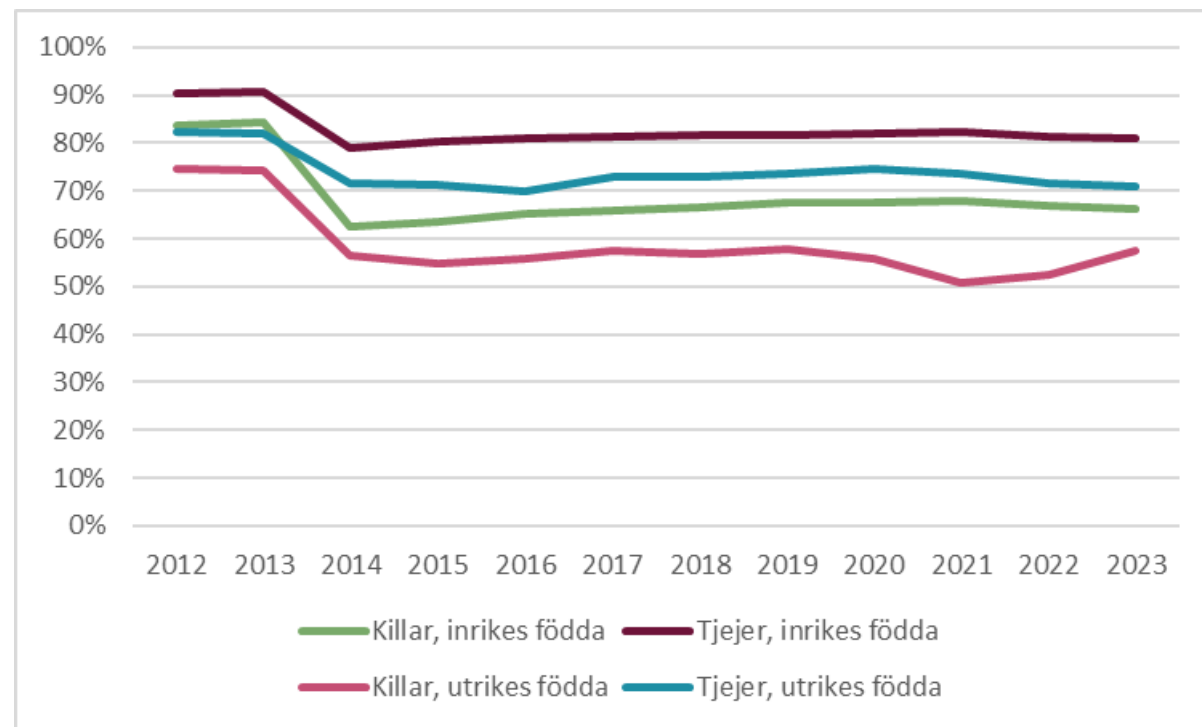
Var sjätte elev har ingen gymnasieexamen efter fyra år från påbörjade studier

- 83 procent tog examen inom fyra år av de som påbörjade gymnasiet 2019
 - Ökning jämfört med de som började 2011
 - Något högre andel tjejer än killar
- Lägre andel bland utrikes födda än inrikes födda unga
 - Skillnaderna mellan killar och tjejer är större bland utrikes födda

Högre andel tjejer än killar uppnår behörighet till högskolestudier

- 72 procent av elever som slutförde gymnasiet på ett nationellt program gick ut med behörighet till högre studier läsåret 2022/23
- Betydligt högre andel tjejer än killar som uppnår behörighet – oavsett födelseland

Avgångseleverna från gymnasieskolan som gick ut med grundläggande behörighet till högskolestudier läsåren 2011/12–2022/23, efter kön och födelseland. Procent.

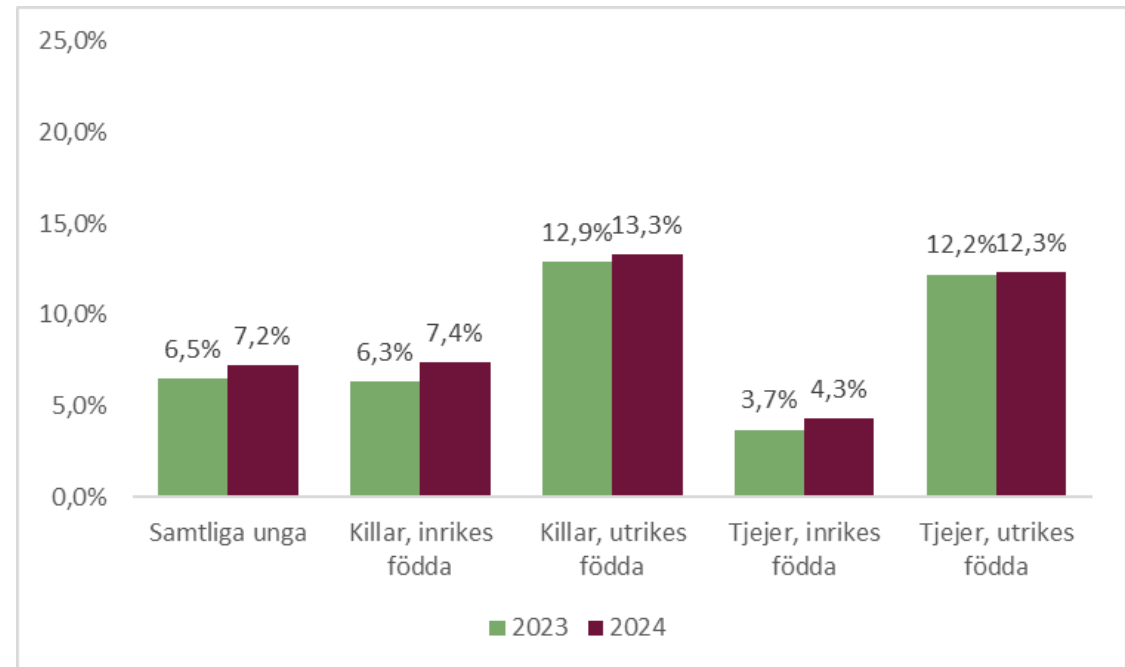
Källa: Skolverkets register över elever som avslutat gymnasieskolan vårterminen varje år, 2012/13–2023/24.

A woman with short brown hair tied in a bun is sitting at a desk, looking down at a laptop. She is wearing a white t-shirt and a black and white patterned jacket. In the foreground, a large red desk lamp is prominent. In the background, another person is visible working at a desk, and there are large windows letting in natural light. The office has a modern, open-plan feel with bookshelves and various office supplies.

Arbete & Boende

Arbetslösheten har ökat något bland unga

- Arbetslösheten var 7,2 procent 2024
 - Ökning från 6,5 procent 2023
- Betydligt högre andel arbetslösa bland utrikes födda än bland inrikes födda unga
- Bland inrikes födda är andelen arbetslösa högre bland killar än tjejer
 - Ingen större skillnad i andel bland utrikes födda killar och tjejer

Andel unga 16–24 år som är öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, efter kön och födelseland, år 2023–2024. Procent.

Not: Observera att axeln för andel har brutits och går till 25 procent.

Källa: Arbetsförmedlingens registerdatabas.

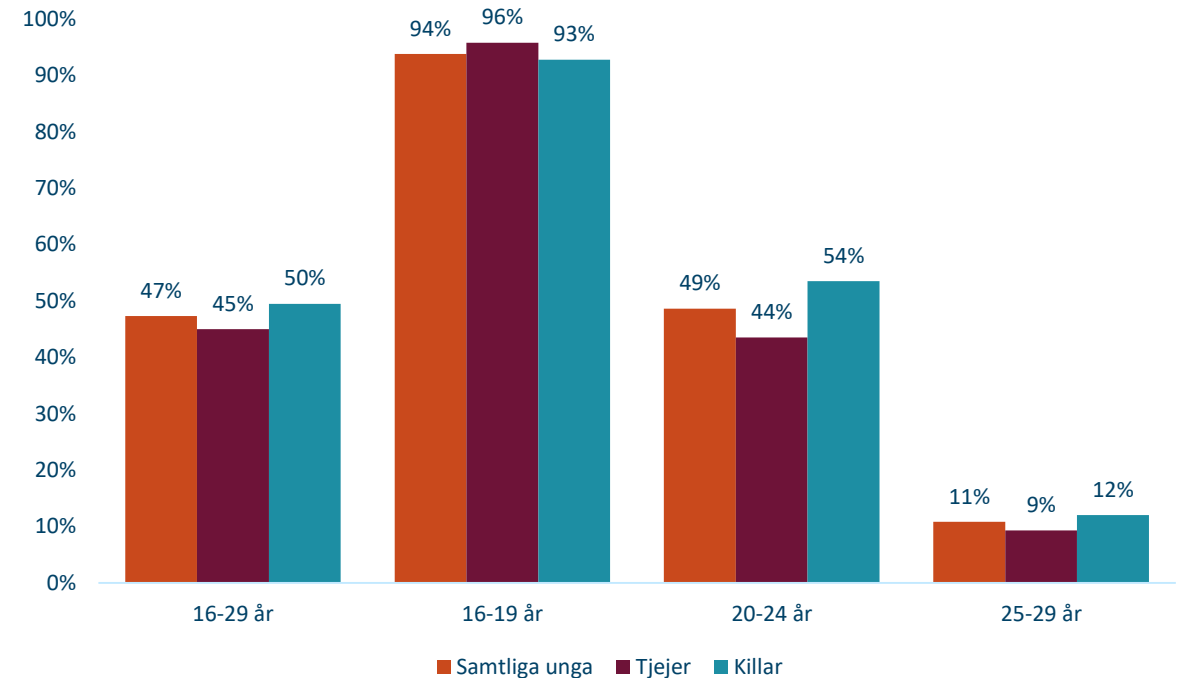
60 000 unga 16–24 år varken arbetar eller studerar

- Över tid har andelen minskat (2007–2022)
- Något högre andel bland killar än bland tjejer
- Mer än dubbelt så stor andel bland utrikes än bland inrikes födda unga
 - Fler utrikes födda tjejer än killar

Hälften av unga 16-29 år bor med föräldrar

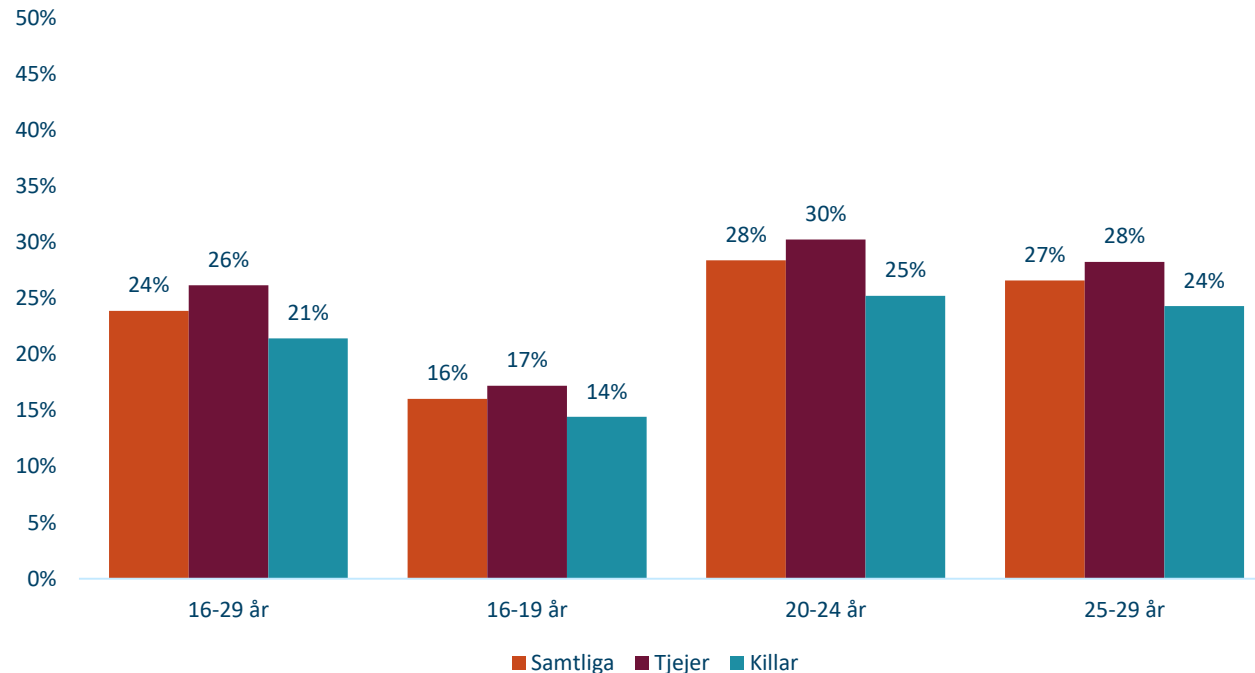
- Hälften av unga 16–29 år bor tillsammans med sina föräldrar
 - 94 procent i åldern 16–19 år
 - 49 procent i åldern 20–24 år
 - 11 procent i åldern 25–29 år
- Vanligare bland killar än tjejer
- Lika vanligt bland utrikes och inrikes födda unga

Unga, 16–29 år som bor med föräldrar, efter kön och ålder. År 2024. Procent.

Källa: MUCF, attityd- och värderingsstudien.

Var fjärde ung oroar sig för att bli bostadslös

Unga 16-29 år, som oroar sig för att bli bostadslösa, efter kön och ålder. År 2024. Procent.

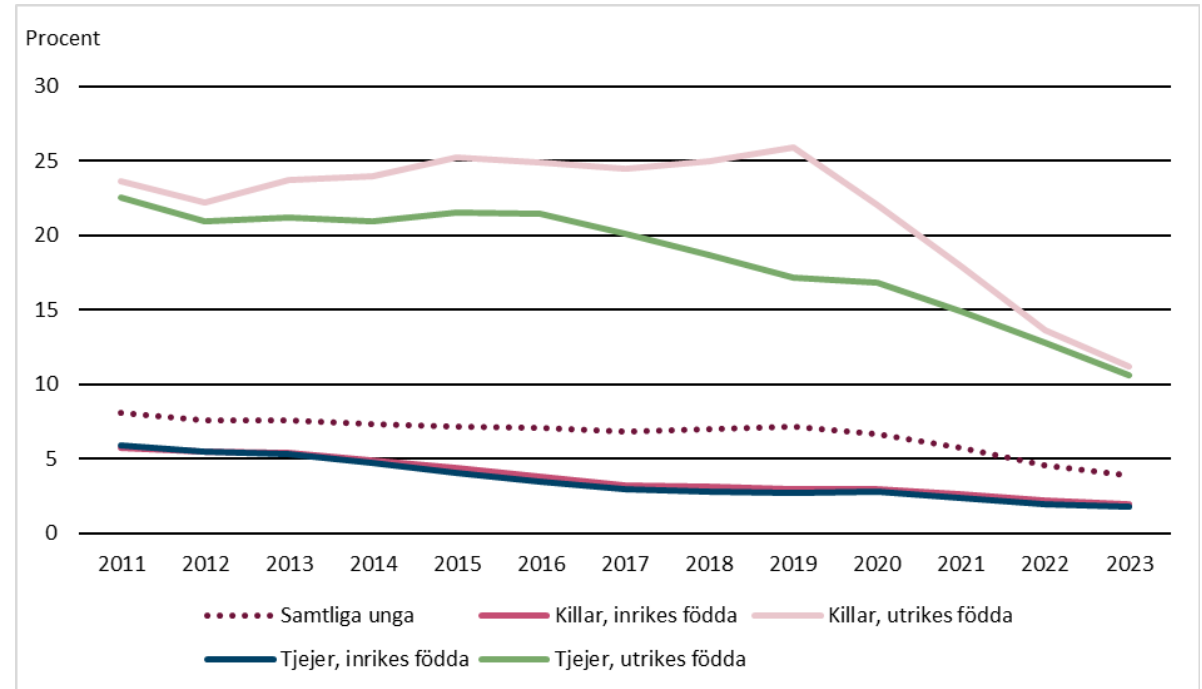
Källa: MUCF:s attityd- och värderingsstudie, 2024.

- En fjärdedel av unga mellan 16-29 år oroar sig ibland eller ofta för att bli bostadslösa
 - Vanligare bland tjejer än killar
 - Vanligare bland äldre än yngre unga
 - Vanligare bland utrikes födda unga

Ekonomisk och social utsatthet

Unga med ekonomiskt bistånd minskar

- 3,9 procent av unga 18–24 år fick ekonomiskt bistånd under 2023
 - Andelen har minskat flera år i rad
- Vanligare att utrikes födda unga får ekonomiskt bistånd
 - 11 procent jämfört med 2 procent bland inrikes födda
 - Skillnaden har minskat över tid
 - Mer än en halvering bland utrikes födda killar sedan 2019

Andel unga 18–24 år som fått ekonomiskt bistånd, efter kön och födelseland, år 2011–2023.
Procent.

Not: Observera att axeln för andel har brutits och går till 30 procent.

Källa: Socialstyrelsen, registret över ekonomiskt bistånd 2011–2023.

Unga som utsätts för sexualbrott minskar

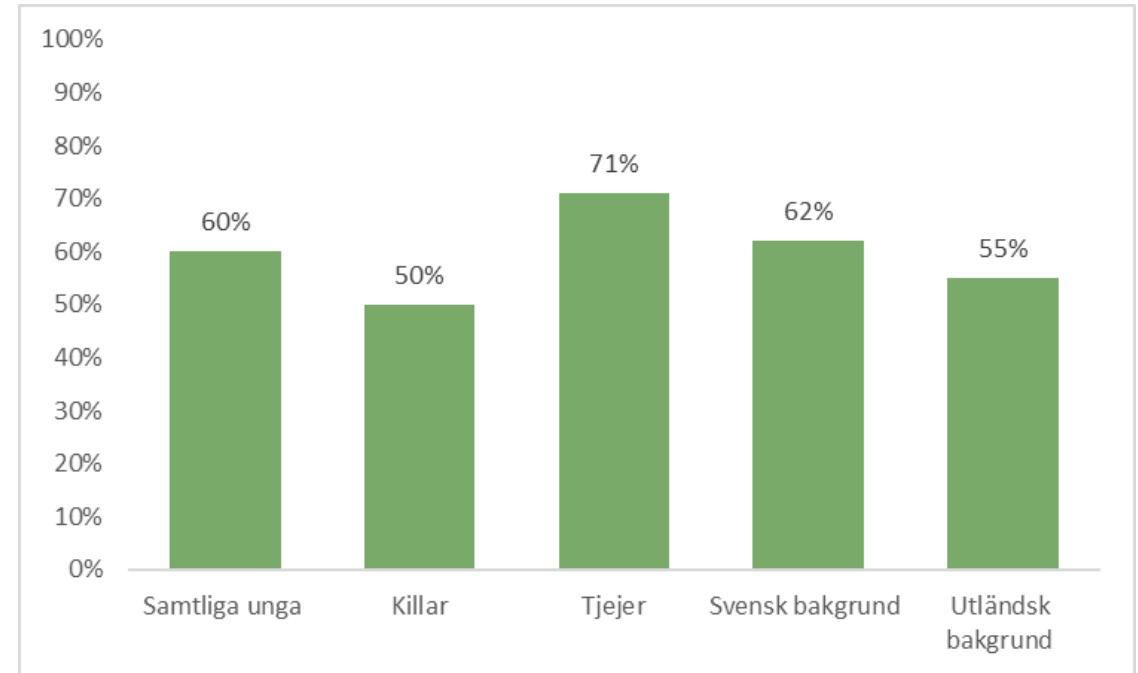
- 13 procent av unga uppger att de utsattes för sexualbrott 2023, minskning från 16 procent året innan
 - Andelen har minskat bland tjejer, framförallt i åldern 16-19 år
- Killar uppger i större utsträckning att de utsatts för misshandel och personrån än tjejer
- Bland elever i årskurs 9 är stöld den vanligaste brottstypen att utsättas för
 - 26 procent
 - Ingen skillnad mellan tjejer och killar jämfört med tidigare
- Antalet killar som avled till följd av dödligt våld fortsatt högre nivå
 - 4,9 per 100 000 individer år 2023.

Psykisk och fysisk hälsa

Majoritet av unga mellan 16–24 år har psykiska besvär av ängslan, oro eller ångest

- 76 procent av unga bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra 2024
 - Andelen har minskat över tid
 - Lägre andel tjejer än killar mår bra
 - Lägre andel inrikes än utrikes födda
- 60 procent har psykiska besvär av ängslan, oro eller ångest
 - Särskilt hög andel bland tjejer, 71 procent – men betydande andel bland killar, 50 procent
 - Andelen killar som uppger psykiska besvär är högre i åldern 20–24 år än i åldern 16–19 år

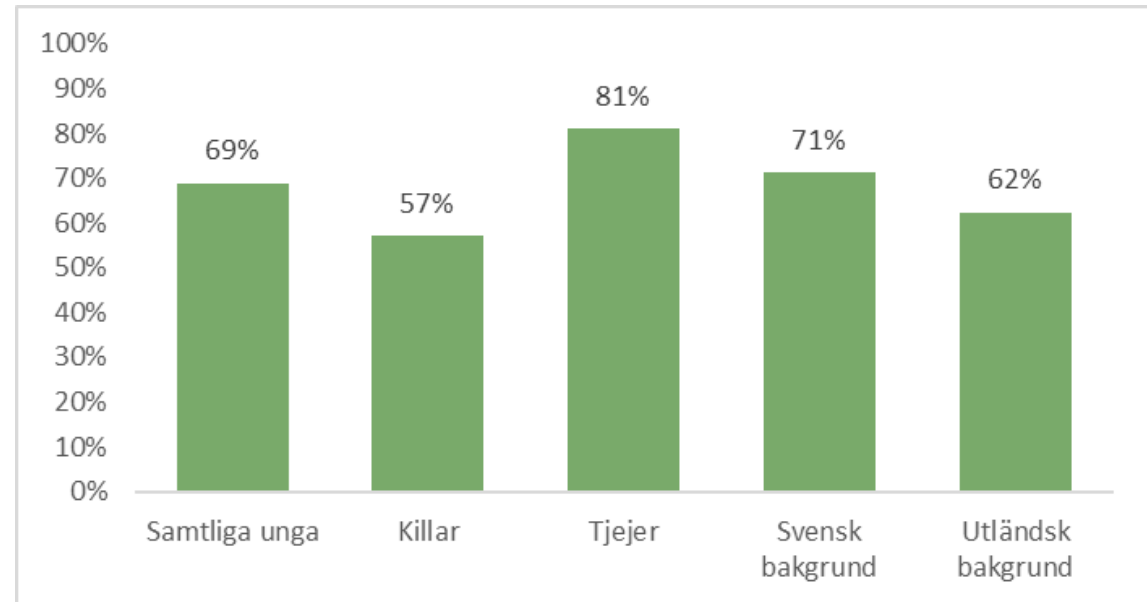

Andel unga 16–24 år som anger att de har besvär av ängslan, oro eller ångest, efter kön och bakgrund. År 2023. Procent.

Källa: SCB, Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF/SILC).

Hög nivå av psykosomatiska besvär bland unga mellan 13–18 år

- 69 procent har huvudvärk, magont eller svårt att somna minst en gång i veckan
 - Majoritet bland både killar och tjejer, men högre andel bland tjejer (81 procent) än killar (57 procent)
 - Något högre andel bland unga med svensk bakgrund (71 procent) än unga med utländsk bakgrund (62 procent)

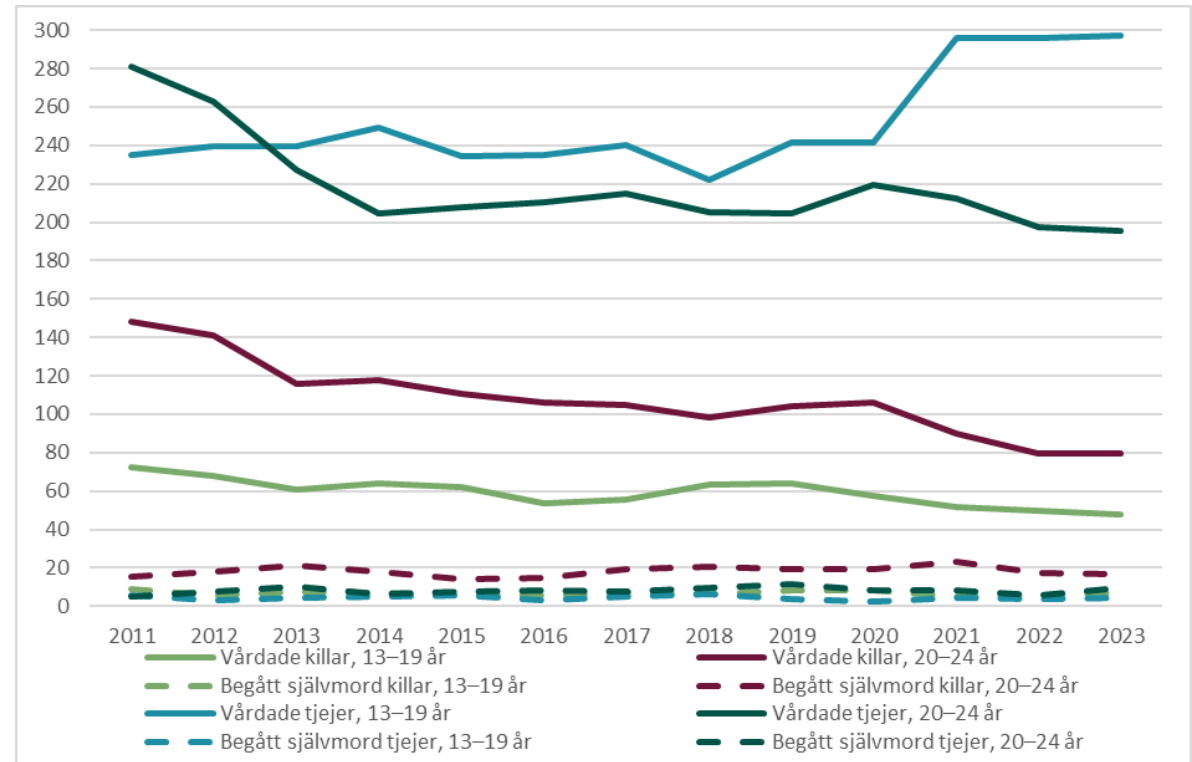

Andel unga 13–18 år med psykosomatiska besvär, efter kön och bakgrund. År 2023. Procent.

Källa: SCB, Undersökningarna av barns levnadsförhållanden.

Fortsatt oroväckande hög nivå av självskador och självmordsförsök bland tjejer 13–19 år

- Antalet unga tjejer som vårdats inneliggande på sjukhus 2023 på samma nivå som de två tidigare åren
 - Antalet bland övriga grupper minskar något
- Liten ökning av självmord bland unga 2023 jämfört med 2022
 - Främst bland tjejer 20–24 år
 - Totalt sett fler killar än tjejer som tar sitt liv

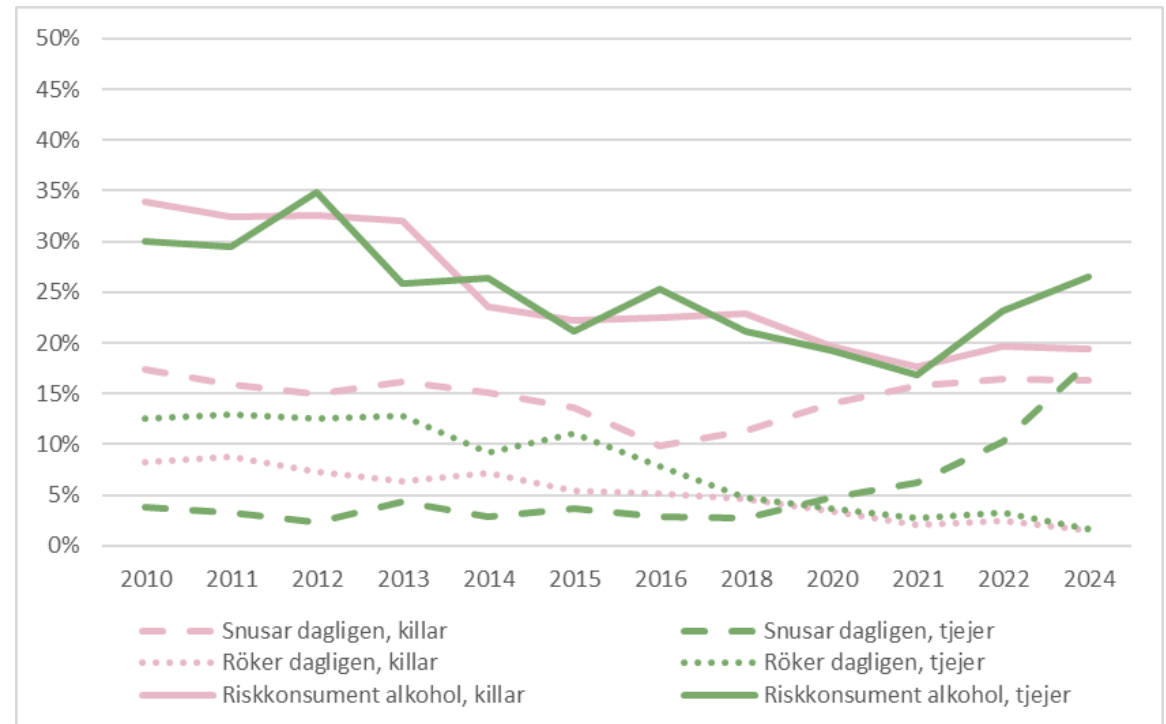

Antal unga 13–24 år som vårdats för självmordsförsök eller annan självdestruktiv handling och antal som begått självmord, efter kön och ålder, år 2011–2023. Antal per 100 000.

Källa: Socialstyrelsen, Patientregistret.

Snusande och riskkonsumtion av alkohol ökar bland tjejer

- 17 procent snusar dagligen – ökning jämfört med tidigare
 - För första gången ingen skillnad mellan tjejer och killar
- 23 procent har en riskkonsumtion av alkohol
 - Ökning med 6 procentenheter sedan 2021, men minskning över tid
 - Större andel tjejer har en riskkonsumtion av alkohol jämfört med killar 2024

Andel unga 16–24 år som anger att de röker dagligen, snusar dagligen eller är riskkonsument av alkohol, efter kön. År 2010–2024. Procent.

Källa: Folkhälsomyndigheten, nationella folkhälsoenkäten 2010–2024.

Fler killar än tjejer är stillasittande och har ett BMI över 30

- Ökning av unga med ett BMI över 30 (fetma/obesitas) mellan 2022 och 2024
 - Framför allt bland killar, från 6 till 10 procent
- 30 procent av unga är stillasittande mer än 10 timmar per dygn
 - Fler killar än tjejer
- 5 procent av unga har riskabla spelvanor
 - Störst andel bland killar 16–19 år

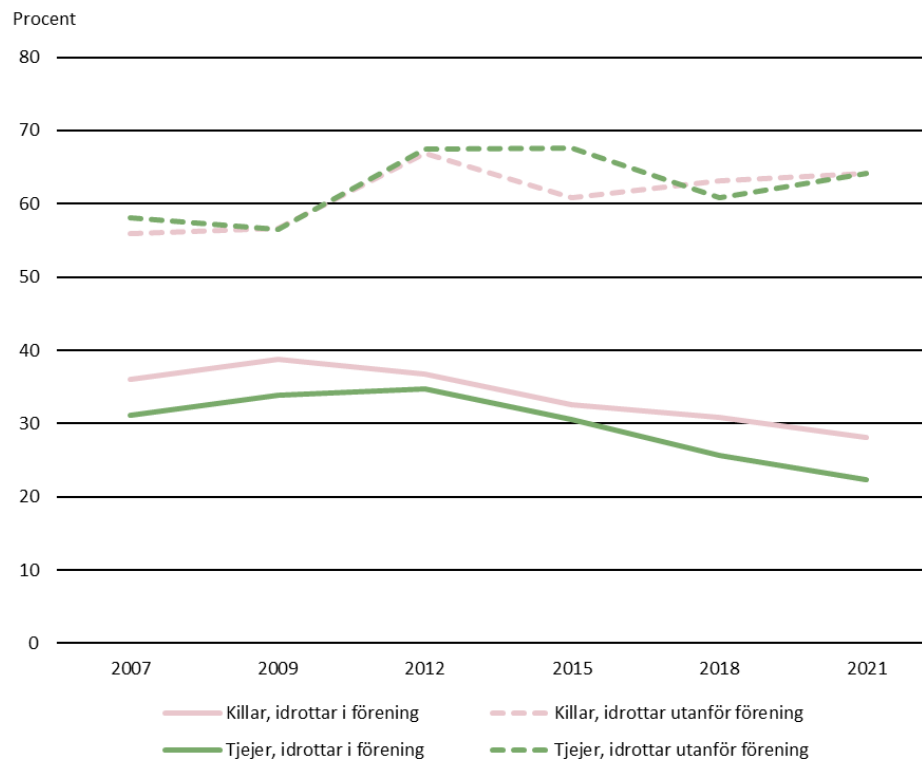

Fritid

Ungas idrottande relativt stabilt över tid

- Andelen unga som idrottar utanför en förening har varit stabil över tid
 - Ungefär lika stor andel bland killar som tjejer de flesta år
- Andelen unga som idrottar i en förening har istället minskat över tid

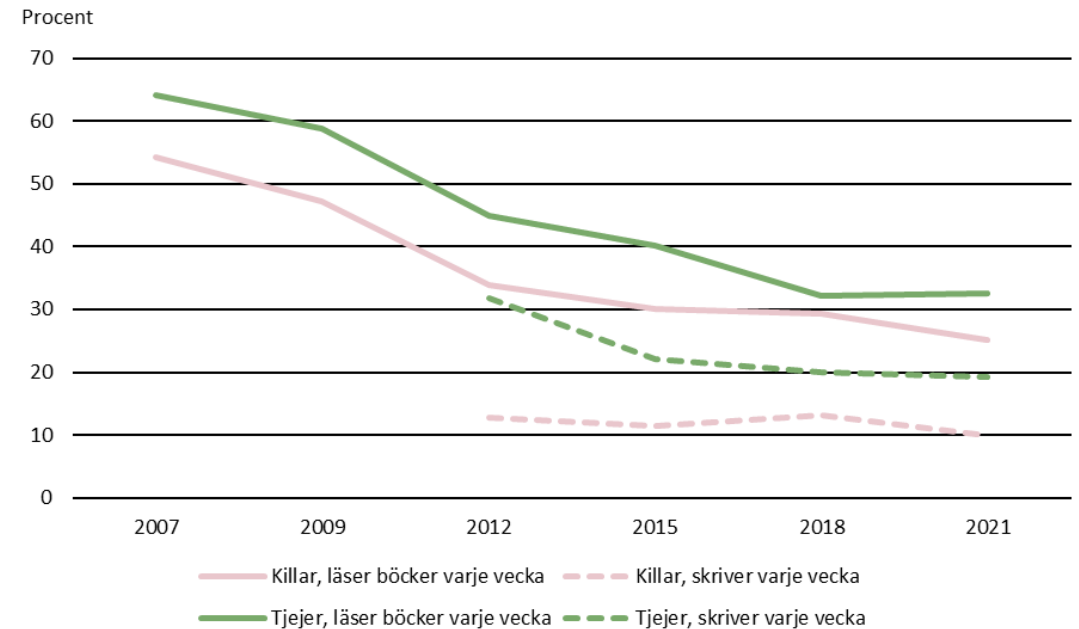

Andel unga 16–25 år som idrottar i en förening varje vecka samt andel unga som idrottar utanför en förening varje vecka, efter kön, år 2007–2021. Procent.

Källa: MUCF, Nationella ungdomsenkäten.

Läsandet bland unga har minskat över tid

- Läsning har minskat drastiskt bland unga, andelen har nästan halverats mellan 2007 och 2021
 - Större andel tjejer som läser än killar, men minskningen har varit större bland tjejer än killar
- Skrivande har också minskat
 - Från 22 procent 2012 till 15 procent 2021

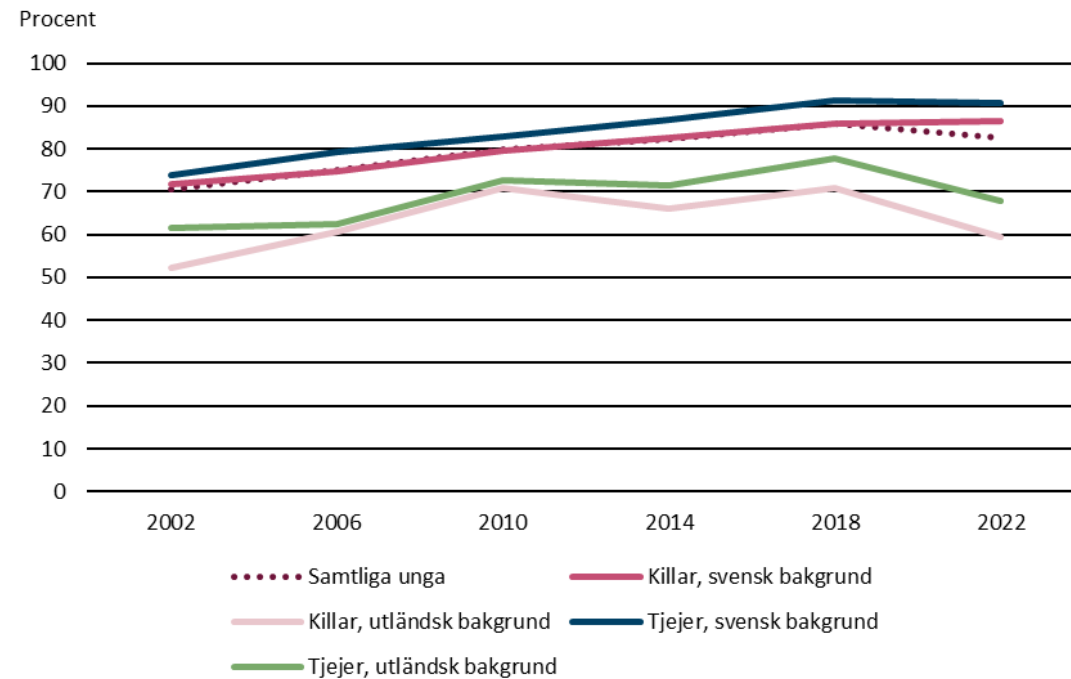
Andel unga 16–25 år som läser varje vecka samt andel unga som skriver varje vecka, efter kön, år 2007–2021. Procent.

Källa: MUCF, Nationella ungdomsenkäten.

Inflytande och representation

Valdeltagandet minskade i valet 2022

- Valdeltagandet bland unga minskade i samtliga val
 - Första gången sedan 2002
 - Från 86 procent 2018 till 83 procent 2022
 - Minskning med 10 procentenheter bland unga med utländsk bakgrund
 - Ingen minskning bland unga med svensk bakgrund
- Valdeltagandet högre bland tjejer än killar

Valdeltagande i val till riksdag bland unga 18–24 år, efter kön och födelseland, år 2002–2022. Procent.

Källa: SCB, valstatistik.

Lägre andel unga väljs till förtroendeuppdrag

- Valda bland unga 18–24 år minskade något i samtliga val 2022 jämfört med 2018
- Andelen unga i kommun- och regionfullmäktige samt i riksdag var högst 2014
- Något fler killar som valts in än tjejer i kommun- och regionfullmäktige

Varför är det viktigt?

Alla unga behövs på arbetsmarknaden

- Ungas möjlighet till etablering är ett av de viktigaste stegen i ungas liv och för hela samhället

Samhällsproblem att många unga har psykisk ohälsa – ett gemensamt ansvar

- God hälsa är en förutsättning för delaktighet i samhället
- Insatser behövs på flera nivåer – hälsofrämjande såväl som stödjande

Kommande rapporter

mucf

Myndigheten för ungdoms-
och civilsamhällesfrågor

Genom kunskap och stöd gör vi nytta
för Sveriges unga och för det svenska
civilsamhället.